

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheessa käsitellään aurinko- ja tuulivoimaan, sähkönsiirron yhteystarpeeseen, vetytalouteen sekä Pohjois-Savon seudullisesti merkittävään kauppaan liittyviä teemakokonaisuuksia.

Tekninen lautakunta esittää lausuntonaan maakuntakaavan 2040 3.vaiheen kaavaluonnoksesta seuraavaa:

Maakuntakaavassa ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen on nostettu Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 3. vaiheessa läpileikkaavaksi aiheeksi vaikutusten arvioinnissa. Maakunnallinen päätavoite hiilineutraaliudesta on asetettu vuoteen 2035. Tekninen lautakunta näkee, että tavoitteen saavuttamista tukee uusitut ja vähäpäästöisten energialähteet kuten aurinko- ja tuulivoima. Tämän vuoksi on tärkeää, että maakuntakaavoituksessa luodaan edellytyksiä näille energiamuodoille.

Tuulivoimapotentiaali

Kaavaselosteen mukaan tässä vaiheessa käsiteltävät tuulivoimapotentiaaliset alueet on tunnistettu jo vuosina 2020-21 laadituissa alustavissa Pohjois-Savon tuulivoimapotentiaalia kartoittavissa paikkatietoanalyysissä sekä Pohjois-Savon tuulivoimapotentiaaliselvityksessä (FCG Oy, 2021). Ne jäivät tuolloin maakuntakaavasta pois teknis-taloudellisen arvion osoittaman kannattamattomuuden vuoksi tai kuntien esittäessä muita alueita otettavaksi ensisijaisesti mukaan kaavatyöhön. Rautalammin tuulivoimapotentiaalinen alue arvioitiin edellisvaiheessa potentiaaliltaan paikalliseksi mm. kansallispuiston vesialueen ympärille suunnitellun tuulivoimarakentamisen kieltoalueen vuoksi. Kieltoalueen jäätyä pois maakuntakaavasta, alueelle hahmottuu nyt seudullisesti merkittävä tuulivoimapotentiaali. Selosteen mukaan Pohjois-Savossa on tunnistettu tarve tuulivoimatuotannon kehittämiseksi.

Pienen Mujumäen tuulivoimapotentiaali on kaavaselosteen mukaan yhdeksän voimalaa. Pienen Mujumäen tuulivoimapotentiaalinen alue on asumaton. Lähiasutus on pääasiassa rannoille sijoittuvaa vapaa-ajanasutusta sekä toteutumattomia rantarakennuspaikkoja.

Tärkeälle retkeilyn ja virkistysalueelle, Kalajanvuorelle, on etäisyyttä yli 9 km ja maakuntakaavan näkyvyysanalyysin mukaan sinne ei ulotu täysin avoimia, laajoja näkymiä. Kaavaselosteen mukaan asiaa selvitetään tarkemmin luonnosvaiheen jälkeen.

Tuulivoima-alueen suunnittelussa on otettava huomioon asutukseen, elinkeinoihin, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön kohdistuvat yhteisvaikutukset.

Tekninen lautakunta pitää hyvänä, että kaavassa tuulivoimaa-alueita on pyritty yhteensovittamaan luontomatkailuun ja erämaamaiseen virkistykseen soveltuvilla alueilla Etelä-Konneveden kansallispuiston läheisyydessä rajaamalla potentiaalista aluetta etäämmälle häiriintyvistä luontokohteista.

Aurinkovoima

Tämän kaavatyön tavoitteena on tutkia merkittävimmät teollisen kokoluokan aurinkovoimapotentialin alueet Pohjois-Savossa. Aurinkovoiman mahdollisuuksien huomiointi maakuntakaavassa on tärkeää, sillä Rautalammilla on aurinkovoimatuotannon potentiaalia maankäytöllisesti.

Tuulivoima- ja aurinkovoimapotentialin huomioiminen maakuntakaavassa mahdollistaa uusiutuvan energian tuotannon lisäämisen sekä ilmastotavoitteiden saavuttamista.